

Az áldozat arcai

FEUILLETON - LXVII. évfolyam, 46. szám, 2023. november 17.

Áldozattá válni vagy áldozattá tenni - ez itt a kérdés. „Ezen a földön vannak ostorok és áldozatok, és amennyire csak lehet, menekülnünk kell attól, hogy az ostorral tartsunk.” (Albert Camus) Mi volna, ha kizárólag aközött választhatnánk, hogy áldozatok legyünk-e vagy elkövetők? A némileg tágabb lehetőség szerint elmondhatom, hogy nagyon, nagyon szerencsések vagyunk.

Gyerekként megtapasztaltam, milyen üldözöttnek lenni, de sem akkor, sem később nem tekintettem magam áldozatnak. Talán ezért sem éreztem valamirevaló készletést, hogy elkövetőként vágjak vissza. Mélyen rokonszenvezek Margaret Atwooddal: „Mindenekelőtt elutasítom, hogy áldozat vagyok.” Ezzel együtt elutasítom azt a szorongásból és agresszivitásból kombinált érzést, hogy mindenki ellenem van. Elutasítom az önsajnálatot, a fehér-fekete szemléletet, a tehetetlenségélményt, az elfojtott haragot, a kozmikus sértettséget, a mardosó szégyent.